

Verlag

Reis Roemenië Werkgroep Oost-Europa Middelharnis/Sommelsdijk

** 17 tot 24 mei 2022 **

Dinsdag 17 mei

Voor de reis naar Roemenië hebben zich 15 deelnemers aangemeld. Vanwege allerlei omstandigheden, zoals corona, is het al lang geleden dat er met zo'n grote groep werd gereisd. Er wordt verzameld in de Rehobôthkerk in Sommelsdijk. Jan van der Made heet een ieder hartelijk welkom en leest psalm 121. Hierna vraagt hij in gebed om een zegen voor de reis. Met drie auto's gaat het gezelschap richting Eindhoven Airport. De reis naar het vliegveld verloopt heel voorspoedig. Ruim op tijd arriveert men op de luchthaven. Na de koffie en de lunch en wat formaliteiten kan men plaatsnemen in het vliegtuig van Whizzair dat op tijd vertrekt en na een voorspoedige en rustige vlucht landt in Cluj Napoca. Om even over vijf uur. Het is in Roemenië een uur later dan in Nederland. Het weer is ook anders dan in Nederland want het is regenachtig. Petru

Morar wacht de reizigers op bij het vliegveld. Hij heeft twee auto's gehuurd waarmee de komende week het gebied wordt ingetrokken. Petru spreekt Engels. De communicatie is daarom ook wat eenvoudiger. Met de auto's wordt koers gezet richting het hotel. Dit is het Han Paprika Hotel in Tureni, ongeveer drie kwartier rijden van het vliegveld. Een echt 'authentiek' Roemeens hotel. Na het inchecken bij de balie worden de kamers opgezocht. Eenvoudige kamers zonder Wifi en trage warmwaterlevering, deze traagheid geldt eigenlijk voor alles in dit hotel. Maar heeft ook wel wat charme. Het hotel waar men meestal logeert, was deze keer niet te boeken. Het diner was goed en gezellig. Men kon kiezen uit goulash, varkensvlees en forel. Redelijk op tijd werden de kamers opgezocht.

Woensdag 18 mei

De eerste volledige dag in het werkgebied van de Werkgroep is -evenals alle dagen- behoorlijk vol gepland. Na het ontbijt vertrekt de groep onder leiding van Petru, met de auto's naar wat zo ongeveer de basis van het werk van de Oost-Europa Werkgroep is: het kerkje van Uioara. In dit

gebedshuis wordt het gezelschap opgewacht door pastor Husar en twee ouderlingen van de kerk. De begroeting is ook nu weer heel hartelijk en maakt meer indruk omdat vanwege de coronapandemie de bezoeken de afgelopen jaren niet door hebben kunnen gaan. De persoonlijke banden met de mensen van de kerk van Uioara worden weer verstevigd. Nadat er onder het genot van een 'bakkie' koffie wordt bijgepraat, wordt de nabijgelegen

kringloopwinkel Tabita bezocht. Vanuit deze kleine kringloopwinkel worden vooral kleren verkocht die met de transporten uit Nederland meekomen. Tijdens het bezoek blijkt dat -evenals in Nederland- ook in Uioara de kringloopwinkels als paddenstoelen uit de grond schieten. Dus de concurrentie is groot. Dat is een aandachtspunt voor de Werkgroep, want vanuit de opbrengst van de verkoop van de winkel -en van het nabijgelegen magazijn- wordt een groot deel van de activiteiten in het werkgebied betaald.

De kringloopwinkel wordt bevoorradt uit een magazijn dat in het nabijgelegen dorpje Ocna Mures ligt. Dit magazijn is het volgende adres dat wordt aangedaan. Het depot is ondergebracht in een deel van een groot -maar vervallen- bedrijfscomplex. Drie forse hallen bieden ruimte aan de voorraad meubels, kleren en andere gebruiksartikelen. Ongeveer vier keer per jaar wordt de voorraad aangevuld met een vracht goederen die verzameld worden op het inzameladres in

Middelharnis. Het depot is op zaterdag geopend voor de verkoop. De werkgroepleden constateren dat er veel ruimte is ontstaan en dat dit goed uitkomt want begin juni zal er weer een transport vanaf het eiland naar Ocna Mures vertrekken. De kwaliteit van het gebouw is niet zo best want het dak is in niet zo'n beste staat, waardoor er op verschillende plaatsen lekkages zijn. Kortgeleden heeft het nog flink geregend en dat was zowel binnen als buiten op het terrein goed te merken.

Het gezelschap vertrekt vervolgens voor een officieel bezoek aan de burgemeester van Taureni, Ovidiu Oltean. Om twaalf uur wordt men verwacht bij deze man die heel veel heeft betekend bij de realisatie van het kerkje, dat zondag officieel wordt overgedragen, betekend. De bezoekers worden in de raadsaal van het gemeentehuis ontvangen. Het is een oud en wat vervallen gebouw, maar er wordt volop aan een nieuw gemeentehuis gebouwd.

De burgemeester blijkt een heel vriendelijke man te zijn, die blij is met de activiteiten van de kerken die door de Werkgroep worden ondersteund. Jan van der Made spreekt een dankwoord uit naar de burgemeester. Hij wijst erop dat zonder de medewerking van de burgemeester de bouw van de kerk niet gerealiseerd had kunnen worden. In het kort geeft hij een overzicht van 'wat vooraf ging' aan de bouw van de kerk. Vooral bij de aankoop van de grond is de

medewerking van de burgemeester onontbeerlijk geweest. In zijn toespraak -die wordt vertaald door Petru- prijst Van der Made de burgemeester meerdere malen voor zijn medewerking en dat hij ook trouw bleef aan wat was afgesproken. Als dank voor de medewerking krijgt de burgemeester een Nederlandse vlag en een kaasje overhandigd. Er waren ook nog foto's van klompen en een Hollandse molen, die later via een transport naar de burgemeester worden overgebracht.

Uit het dankwoord van de burgemeester blijkt dat hij heel blij is, dat er voorzieningen voor de zigeuners worden gerealiseerd. Want deze bevolkingsgroep wordt in Roemenië erg gediscrimineerd.

De burgemeester, die zelf ook christen is, geeft aan dat hij uit een gezin komt met zes jongens en dat zijn vader hem altijd heeft voorgehouden dat de mensen je altijd op je woord moeten kunnen vertrouwen en daar probeert hij tijdens zijn werk als burgemeester gestalte aan te geven.

Nadat de burgemeester het gezelschap een door hem zelf bereid drankje heeft aangeboden. Neemt hij de reizigers mee naar een plaats in de heuvels boven het dorp. Vanuit die plaats heeft men een adembenemend uitzicht over het dorp Taureni en de schitterende omgeving.

Een totaal ander bezoek wordt afgelegd aan het 'huis van de weduwe' in Mihes. Een aantal jaren geleden is de man van deze vrouw overleden en zij bleef alleen over met haar familie waarmee ze een klein zigeuner-kampje bewoont waarover zij de leiding heeft. Zij en een aantal mensen uit haar familie kwamen tot geloof en bezochten de kerkdiensten in Taureni. Zij werden opgehaald met de 'bus' van de kerk. Doordat er steeds meer mensen de kerkdiensten wilden bezoeken, puilden de bus uit en kreeg men een waarschuwing van de politie. Daarom komen zij -vooral de gezinnen met kinderen- bijeen in haar huisje. Eigenlijk een heel bouwvallig hutje waar men zondags met ongeveer 25 mensen bijeenkomt. Vervolgens gaat een klein aantal van hen met de bus naar de kerk van Taureni.

In het huisje wordt door ds. Husar een gebed uitgesproken ouderling Nelutu Lancu las een gedeelte uit de Schrift en de Nederlanders zongen enkele verzen uit Psalm 121. Op het erf waren veel kleine kinderen aan het spelen die graag met een aantal werkgroepleden op de foto gingen. Andersom ook natuurlijk.

De warme maaltijd werd genuttigd in een restaurant in Botei. 's Avonds werd inkopen gedaan om de snoepzakken voor de kinderen te vullen, die later in de week zouden worden uitgedeeld. In het hotel werden ongeveer 350 zakjes met snoep en fruit gevuld.

Donderdag 19 mei

Ook deze donderdag weer een stevig programma. Er worden veel bezoeken afgelegd en evenzovele nieuwe indrukken opgedaan. Er wordt een vroeg ontbijt genuttigd, waarna er koers wordt gezet naar Gherla. De groep wordt welkom geheten in de flatwoning van pastor Cornel. Ds. Cornel -zelf geen zigeuner- stichtte in 2006 vier zigeunerkerken in Gherla. Dit aantal is inmiddels uitgegroeid tot 22 kleine kerkjes waar iedere zondag de mensen samenkomen rondom het Woord van God. Verder is pastor Cornel ook actief met het organiseren van zomerkampen voor de jeugd.

Deze Engelssprekende predikant woont samen met zijn vrouw en twee dochter in een vrij klein appartement waarin hij ook nog eens onderdak biedt aan een Oekraïense gezin -moeder en twee dochters- die voor het oorlogsgeweld zijn gevlucht. Ds. Cornel

vertelt iets over wat deze mensen mee hebben gemaakt. Na de koffie met koek wordt koers gezet richting de Lidl. In deze winkel wordt onder leiding ds. Cornel inkopen gedaan. Winkelwagens vol levensmiddelen worden verzameld en op het parkeerterrein worden de boodschappenpakketten samengesteld. Deze zullen later worden uitgedeeld aan de allerarmste gezinnen in de verschillende gemeenten. Een aantal van deze pakketten werd dezelfde dag nog uitgedeeld. Dominee Cornel gaat het gezelschap met zijn geleende vrachtwagen voor. Een korte rit ging naar een plek in de heuvels aan de rand van Gherla. Deze zeer steile route eindigt bij een arm

zigeunergezin. Bij het gezin wordt het vrachtwagentje van ds. Gherla gelost: een bankstel, een kinderstoel, wat dekens en een box krijgen een plaats bij het gezin, waaronder een jong kindje met het syndroom van Down. De moeder -haar leeftijd was moeilijk in te schatten- neemt het gezelschap mee naar binnen. Ze wijst op haar 'vierpitsgaskookplaat'. Twee pitten functioneren nog en hiermee moet ze voor zo'n twintig mensen dagelijks koken. Ds. Gherla zal in samenwerking met de werkgroep bekijken of in een andere kooktoestel voorzien kan worden. Na het overhandigen van de rijk gevulde boodschappentas en het uitspreken van een gebed door de predikant, gaat gezelschap naar één van de zigeunerkerkjes bij Gherla. In dit kerkje wordt het meegebrachte lunchpakket aangesproken. Een deel van de boodschappenpakketten wordt uitgedeeld aan de zigeuners -leden van de gemeente- die hiervan tevoren op de hoogte zijn gebracht. Een mooi -en fotogeniek- tafereeltje is er als een vader en zontje met paard en wagen hun pakket opkomen halen...

Aan het eind van het bezoek aan Gherla wordt nog een bezoek gebracht aan de kringloopwinkel. In deze goedgevulde winkel wordt door het reisgezelschap nog verschillende aankopen gedaan. In de tweede helft van de middag gaat de tocht richting Uioara, waar in een restaurant van een goed diner werd genoten.

Een half uur later dan gepland -komt meer voor in deze streek- komt het gezelschap aan in het kerkje van Uioara. Alles is daar gereed voor de kerkdienst waarin zowel de bezoekers als de plaatselijke kerkleden aan deelnemen. Aan deze dienst werkt ook een aantal tieners mee. Zij lezen een deel uit de Bijbel. Dit maakt grote indruk op het gezelschap. Marten Baan verzekert in een korte toespraak dat de Hollanders

zeer onder de indruk zijn van de bijdrage van de jongeren. Hij spreekt de hoop uit dat deze jongeren zullen groeien in het geloof en zich misschien wel voorbereid kunnen voor een taak als pastor in de toekomst. "Wij bidden voor jullie".

Willem Zoetewij houdt vervolgens een meditatie. De overdenking handelt over de vraag of "we gereed zijn voor de toekomst". Hij wijst erop dat de toekomst in Gods handen is en dat we daarop ook mogen vertrouwen. "De wereld zegt: 'het slechtste komt nog', maar de Bijbel zegt: 'het beste komt nog!'"

De toespraken van de kant van de Nederlanders worden uitgesproken in het Engels en vertaald in het Roemeens door Petru. Tijdens de dienst wordt er -naast zang van de Roemenen- ook een aantal psalmen door de mensen van de Werkgroep gezongen. Voor hen die voor het eerst een dergelijke dienst meemaken is het contrast groot, maar toch wordt er een grote eenheid en verbondenheid

ervaren en deze ervaring zal meerdere keren worden opgedaan tijdens de komende dagen.

Vrij laat arriveert het gezelschap weer op 'de basis' in het hotel en kan er weer een drukke dag met veel indrukken worden afgesloten. De Heere heeft ook deze dag gezegend door het bieden van bescherming voor de vele gevaren op de weg, maar ook door de

verbondenheid te laten voelen die er is tussen de Roemenen en de Nederlanders.

Vrijdag 20 mei

Deze vrijdag gaat de wekker al vroeg want er ligt een lange reis voor de boeg. De dag is gereserveerd om iets te beleven van prachtige natuur van dit deel van Roemenië. Petru en zijn vrouw Rodica zijn al vroeg aanwezig en zij begeleiden het gezelschap naar de bergen. De reis gaat naar de Transfagarasan Mountain Road. Deze bergketen is een uitloper van Karpatengebergte dat verschillende Oost-Europese landen doorkruist. Het is een lange reis waarin het voor velen volop genieten was van Gods prachtige

schepping. De driehonderd kilometers die moeten worden gemaakt, zijn het meer dan waard. Tijdens de reis maakt langzamerhand het groene glooiende landschap plaats voor rotsen en bergen.

De reis eindigt bij de Balea Cascada waar de kabelbaan wacht om het gezelschap naar een plaats op ruim twee kilometer hoogte te brengen. Velen moeten wel even wat overwinnen om in de cabine van de kabelbaan te stappen. Maar een kwartier verder blijkt dat de rit -en misschien de spanning- het dubbel en dwars waard zijn geweest. Natuurlijk worden er sneeuwballen gegooid en tientallen foto's genomen. Verder is het alleen maar genieten van de vele vergezichten die deze hoge standplaats oplevert. Opvallend was ook de stilte op deze grote hoogte. Na een verblijf van zo'n anderhalf uur in het sprookjesachtige landschap wordt de sneeuw weer verlaten (de sneeuw verdwijnt overigens ook over een paar weken). Ook de afdaling met de kabelbaan verloopt vlot. Op de terugweg naar het hotel werd gestopt in Albota en gedineerd in het restaurant in het toeristische centrum de Trout Farm. Aan het begin van de avond werd een kort bezoek gebracht aan de mooie stad

Sibiu. Tijdens de bezichtiging van het centrum werd vooral ijs gegeten en genoten van de zomerse sfeer in het oude stadje. Halverwege de avond is de aankomst in het hotel. Mooi hoe Petru ook nu weer een mooi programma voor het reisgezelschap heeft samengesteld.

Zaterdag 21 mei

Na het ontbijt werd eerst een bezoek gebracht aan het depot of de loods in Uioara. Zaterdagochtend is deze loods open voor de verkoop van kringloopspullen. Verschillende klanten komen neuzen tussen de spullen en natuurlijk worden er ook spullen verkocht. Ook werd de bus bewonderd die nog niet zo lang geleden is aangeschaft met financiële hulp van de Werkgroep. De Ford-bus is beschikbaar gesteld door een sponsor uit Nederland. Met de

bus worden mensen van afgelegen plaatsen naar de kerk gebracht, maar ook spullen vervoerd voor bevoorrading van de kringloopwinkels. De oude bus staat ook nog op het terrein. Deze wordt gebruikt voor opslag en zal daar de laatste dagen wel slijten, zo ziet het er wel naar uit.

De volgende stop is bij een stukje grond dat de kerk heeft gekregen en waarop fruitbomen, bomen en uien zijn geplaatst. De groei blijft nog achter en dat best aan het onderhoud kunnen liggen. Vanuit de Werkgroep werd benadrukt dat water geven en onkruid wieden heel belangrijk voor de goede wasdom zal zijn.

Aan het eind van de middag werd via een zeer stoffige reis, koers gezet naar Veseus. In dit

plaatsje staat ook een zigeunerkerkje. Een kerkje waar ook zorgen rond om zijn. De vorige eigenaar een Duitse Baptistenkerk heeft het gebouw verkocht aan een ander. De gemeente heeft van de nieuwe eigenaar nog tot 1 januari volgend jaar tijd gekregen om een nieuw onderkomen te zoeken. De Werkgroep wil hier graag over meedenken. Minder zorgen hebben de vele kinderen die in de loop van de middag richting het kerkje komen. In de kerk is een bijeenkomst belegd, speciaal voor de jeugd. Er wordt tijdens deze bijeenkomst veel gezongen, zowel door de kinderen als door de bezoekers uit Nederland. Een man deed tijdens de dienst belijdenis van het geloof. Ook nu weer een bijzondere ervaring. De jeugd leverde in de vorm van schriftlezingen en gebeden ook een mooie en indrukwekkende bijdrage. Marten Baan hield een meditatie speciaal gericht op de jeugd. Hij werd

hierbij vertaald door Petru. Hij legt een verband tussen de vele kudde schapen in de omgeving en tussen de Goede Herder, de Heere Jezus, Die gezegd heeft 'Laat de kinderen tot Mij komen'.

Na de warme bijeenkomst worden de snoepzakken uitgedeeld aan de kinderen. Er zijn nu wat zakken

te weinig. De namen van de kinderen die geen zak konden krijgen werden opgeschreven. Zij krijgen later nog een zak.

Nadat de meeste mensen vertrokken zijn, wordt een overvloedig maaltijd opgediend, nu ook met heerlijke goulashsoep. Ook nu weer komen de reizigers onder indruk van de geweldige hartelijkheid en gastvrijheid van de mensen in Roemenië. De terugreis naar het hotel wordt weer aanvaard.

Zondag 22 mei

Deze eerste dag van de week moet er vroeg worden opgestaan want het is een belangrijke dag voor de Werkgroep Oost-Europa. Deze dag zal officieel het nieuwe kerkje van Taureni in gebruik worden genomen. Het kerkje dat gebouwd is met geld van de Werkgroep is al even in gebruik maar vanwege de corona-uitbraak was het nog niet van een officiële overdracht gekomen. Onderweg naar de kerk op deze stralende zondag wordt ds. István Lörincz opgehaald. Deze predikant van de Gereformeerde Hongaarse kerk heeft vier jaar in Nederland gewoond en hij spreekt daarom vloeiend Nederlands en natuurlijk ook Roemeens. Hij zal deze dag de taak van tolk hebben tussen de Roemenen en de Hollanders. Het blijkt een bijzonder vriendelijke man te zijn met een groot gevoel voor humor. Hij vertelt veel anekdotes over zijn verblijf in Nederland en over de geschiedenis van de kerken in Roemenië en Hongarije.

Aangekomen bij de kerk in Taureni blijkt er al een groot aantal gemeenteleden en genodigden aanwezig te zijn. Het wachten is op burgemeester Ovidiu Oltean. Als hij is gearriveerd, wordt na een kort openingswoord en het zingen van een psalm het lint doorgeknipt door Jan van der Made, de burgemeester en ds. Husar. Hiermee is de kerk officieel in gebruik genomen en kan iedereen zijn of haar plaats in het gebouw innemen. Alleen de werkgroepleden blijven buiten en zij zingen enkele verzen van psalm 122. Vervolgens brengt Wim Kardux de kanselbijbel binnen. Dit onder het zingen van Psalm 133. Na deze plechtigheid vangt de -voor Nederlandse begrippen- lange drie-en-een-half uur durende dienst aan. Er is veel samenzang en er zijn veel toespraken.

Pastor Mircea is één van de eerste sprekers. Deze baptistenpredikant uit Cluj Napoca werkt veel onder de zigeuners en brengt de groeten over van drie gemeenten waaraan hij verbonden is. De predikant staat stil bij het feit dat dertig jaar geleden het evangelisatiewerk onder de zigeuners in deze streek is begonnen. Hij legt uit dat in die tijd één van de leden van zijn gemeente aan dit werk is

begonnen. En met zegen! Hij verduidelijkt zijn motivatie om daaraan mee te werken: “als de Heere Zich ontfermt over de zigeuners, dan is het mijn plicht om daaraan mee te werken en nu is door de genade van de Heere het werk sterkt gegroeid en daardoor mocht ook deze kerk gebouwd worden”. Hij verzekert ontzettend dankbaar te zijn jegens de Heere en jegens de broeders en zusters in Nederland. Hij las vervolgens

Romeinen 10:10-17 waarin onder meer staat dat er in God geen aanzien des persoons is. De predikant ging terug in de (kerk)geschiedenis van Roemenië. Hij sprak van de verschillende Bijbelvertalingen er zijn geweest. Het gevolg was de ‘vrijmaking van de zigeuners’, want zij werden tot halverwege de 19^e eeuw nog als slaven behandeld. Nu zijn er volgens de predikant andere tijden aangebroken en door evangelisatie hebben veel zigeuners de keten van de zonde af kunnen schudden en leven ze niet meer in een geestelijke gevangenschap. En nu heeft de Heere ruimte gegeven voor de zigeuners -dat is Rehoboth, de naam van de kerk-. “Wij willen de vlag van Jezus Christus hooghouden, zo besloot ds. Mircea, waarna hij de kerk en de betrokkenen zijn zegenwens mee gaf.

Namens de Werkgroep Oost-Europa spreekt Jan van der Made. Hij mediteert naar aanleiding van Psalm 84, waarin David het verlangen uitsprekt om in de tempel te verkeren. Van der Made stelde zijn gehoor de vraag “of bij u ook dit verlangen om de Heiland te zoeken, aanwezig is. Hij geeft een overzicht van de gebeurtenissen die tijdens de voorbereiding en de bouw van de kerk van Taureni zijn gepasseerd. Hij citeerde het gedicht: “Weg wereld, weg schatten, Gij kunt niet bevatten, Hoe rijk dat ik ben. ‘k Heb alles verloren, maar Jezus verkoren, wiens eigen ik ben!”. Hij besloot zijn overdenking met de oproep om trouw naar Gods huis te komen. “Stort uw hart uit en op Zijn tijd zal hij horen”. Moge God u rijkelijk zegenen, zo was zijn wens. Verder geeft Jan van der Made een overzicht van alles wat gepasseerd was voordat de kerk kon worden gebouwd en geopend. Hij noemt voorbeelden van hoe het geld daarvoor op een wonderlijke manier bij elkaar was gebracht. Hij dankt allen voor de medewerking. In het bijzonder de burgemeester van Taureni waarmee op een goede manier was samengewerkt.

De burgemeester van Taureni is de volgende spreker. Hij dankt de mensen uit Holland voor alle inspanningen die ze hebben gedaan om de bouw van dit kerkje te realiseren. Hij vindt het fijn dat “door jullie offers” voor de Roma-minderheid in zijn gemeente worden geholpen. Hij wenst de

kerkleden toe dat ze levende stenen mogen zijn binnen de gemeente van Christus. Hij hoopt dat de kerken er toe mag bijdragen "dat niemand hier in deze gemeente het Woord van God niet kan horen". Verder benadrukte hij dat de Roma -zigeuners- even belangrijk zijn dan de Roemenen "want bij God is geen aanzien des persoons".

Hij overhandigde de kerk twee geschenken: de gemeentevlag en een vaantje met het gemeentewapen. In dit wapen wordt de duif afgebeeld die Noach stuurde na de zondvloed en die terugkwam met een olijftak. Verder zijn er vissen en korenaren afgebeeld in het wapen allen Bijbelse symbolen.

De zwager van de burgemeester, pastor Marius Orasan, was de laatste spreker. Ook hij dook in de geschiedenis van de 'opwekking' van de zigeuners in deze streek, die ongeveer 25 jaar geleden begon. "Met alle baptistengemeenten van deze provincie keken wij naar de kerk. Wij zochten uit waar er gemeenten konden ontstaan waar de Heere gediend kon worden". Twintig jaar geleden werd er één gemeente gesticht. Later kwamen er meer bij. "Toen dachten we ook aan Tureni. Met verschillende broeders ben ik hier gaan wonen. De burgemeester riep ons op om hier te beginnen. Ik had vier kerken dit zou dan de vijfde kerk moeten zijn. Ik heb andere kerken geprobeerd in te schakelen, maar dit lukte niet". Orasan vertelde veel te hebben gebeden om een kerk en een opwekking in Tureni. "Ik had jullie nooit gezien maar heb er wel twintig jaar voor gebeden. U bent

een deel van de opwekking", aldus pastor Orasan, die zich hiermee tot de leden van de Werkgroep richt.

In een korte overdenking over 1 Koningen 6:6-14 over de tempelbouw door Salomo.

De dienst wordt afgesloten met het zingen van liederen en psalmen en als slot het Wilhelmus.

Na deze indrukwekkende dienst wordt er samen met

de burgemeester en zijn zwager gedineerd in restaurant Tivoli om daarna te vertrekken naar de middagdienst Uioara.

Deze dienst, die ongeveer twee en een half uur duurde was eveneens indrukwekkend. Verschillende mensen lazen iets uit de Schrift en vertelden er iets over.

Marten Baan houdt een meditatie. Hij verzekert zijn gehoor dat de leden van de Werkgroep hebben uitgezien naar deze ontmoeting. "En dan is er geen betere plaats om elkaar te ontmoeten dan in de kerk". Marten mediteerde over Exodus 12 waar het bloed aan de posten van de deur van de Israëlieten hen vrij hield van de verderfengel.

Hij riep de gemeente op om ook te schuilen achter het bloed van het Paaslam.

Ook in deze dienst wordt veel gezongen en de liederen worden op verschillende instrumenten begeleid. Heel bijzonder en samenbindend wordt het toen de Roemeense mensen in gebed gingen voor zieke familieleden van de mensen uit Holland. Zo wordt de verbondenheid sterk gevoeld.

Maandag 23 mei

Het einde van de 'Roemeniëreis' nadert. Daarom is het voor het bestuur van de werkgroep hoogtijd om te vergaderen met hun Roemeense partners. Dominee István Lörincz zal ook bij deze vergadering aanwezig zijn omdat hij het Roemeens in het Hollands kan vertalen.

Tijdens de vergadering worden verschillende zaken rondom het werk van de Werkgroep Oost-Europa besproken.

Niet iedere deelnemer aan de reis is lid van het bestuur van de Werkgroep. Een zevental reizigers heeft deze ochtend daarom een ander programma. De Werkgroep zal het verslag van de vergadering zelf wel maken. Daarom een verslagje van de prachtige tocht van 'de zeven' naar 'de kloof' (Cheile Turzii oftewel de Turda-kloof. Verschillende keren in de afgelopen dagen zag men 'de kloof' liggen. Een onderbreking in de lijn van het laaggebergte in de buurt van Uioara.

Ongeveer twee uur wordt er in dit prachtige natuurgebied waar de Hasdate Rivier tussen twee bergwanden doorstroomt. De korte wandeltocht voert langs de dichtbegroeide rotsen en langs de behoorlijk snel stromende riviertje. Het is nog vroeg in de morgen en weinig bezoekers. Daardoor trof het gezelschap zelfs een giftige slang aan die lag te zonnen. Wie gebeten wordt door deze slang dient binnen twee uur in een ziekenhuis te zijn voor het tegengif. Regelmatig moet het riviertje worden overgestoken via niet altijd even stevige bruggetjes. Mede door het prachtige weer werd er deze ochtend met volle teugen genoten van de ruige natuur.

Tegen het middaguur werd de kerk Uioara weer opgezocht want daar werd de vergadering gehouden. Nadat deze vergadering was beëindigd werd het meegebrachte lunchpakket genuttigd.

's Middags staat een bezoek aan Lunca Muresului op het programma. In dit dorpje staat een kerkje waar de Werkgroep aan de realisering daarvan heeft meegewerkt. Maar er is een probleem met dit gebouw want het blijkt enkele maanden geleden te zijn ingestort, zo luidt het bericht. De Werkgroep wil graag zien wat er nog van te redden is. Tegelijk zou het het restant van de snoepzakken aan de kinderen worden uitgedeeld. Bij aankomst blijkt dat er een steeds groeiende menigte kinderen zich op het terrein voor de kerk heeft verzameld. En de kerk zelf?

Het gebouw heeft een trieste aanblik. Het gebouw is niet volledig ingestort maar het dak wel dus men moet wel even iets overwinnen om het oude kerkje binnen te stappen. Maar uiteindelijk neemt iedereen een kijkje binnen. Er worden foto's gemaakt en overlegt over wat er met het gebouw moet gebeuren. Een besluit werd nog niet genomen, maar aan het eind van het bezoek wordt deze zaak aan de Heere voorgelegd in gebed. Later in het jaar zal

er beslist worden: her- of nieuwbouw. Dit kerkje is voor de zigeunergemeenschap in het dorp heel belangrijk. Dus moet er wel iets gebeuren. Waarschijnlijk zal er voor nieuwbouw gekozen worden. De naam van de kerk is Speranta. Dat betekent hoop.

En de kinderen buiten? Veel moeders en kinderen hebben zich verzameld voor de kerk. Enkele leden van de groep proberen de kinderen enkele Nederlandse liedjes aan te leren en verder met hen kennis te maken. Dit alles onder nauwlettend toezicht van de moeders. Maar waar iedereen naar uitkijkt volgt dan: De deuren van de busjes gaan open

en de snoepzakken worden uitgedeeld. De vrees is er dat er niet voldoende zal zijn maar uiteindelijk blijkt dat er toch nog twee snoepzakken over zijn. En de kinderen? Een spoor van sinaasappelschillen op de weg, wijst erop dat zij al aan hun snoepzak zijn begonnen. En verder is het terrein leeg. De reis gaat weer terug naar het kerkje van Uioara. Leden van de kerkelijk gemeente hebben hier een voortreffelijke liefdesmaaltijd als afscheid bereid. Stevige goulashsoep, brood, gebak en ijs toe vertolkten de dankbaarheid van de zigeuners voor de belangstelling en het meeleven uit Holland. Ds. Husar dankt de Heere en ook de anderen voor het vele goede dat in de afgelopen tijd is geboden. Na het zingen van enkele liederen en afscheidswaarden, wordt officieel afscheid genomen van de mensen van het kerkje van Uioara. Het is een emotioneel afscheid geworden.

Dinsdag 24 mei

De groep staat op; het laatste ontbijt in het hotel is genuttigd; Nellie Joppe leest nu in het Nederlands wat zij gisteren ter afsluiting van de liefdesmaaltijd las. 1 Kor. 12 waarin de Gemeente van Christus beschreven wordt als een lichaam dat een eenheid vormt door de aanwezigheid van verschillende mensen met diverse gaven.

De 'laatste' rit in Roemenië gaat vervolgens richting het vliegveld van Cluj Nacopa. Petru en zijn vrouw Rodica nemen in de vertrekhal afscheid. Voor iedere deelnemer aan het bezoek was een attentie. Het afscheid is emotioneel want voor een aantal zijn de banden aangehaald en vooral de

'nieuwelingen' van de reis hebben heel veel indrukken opgedaan en met die ervaringen werd richting Nederland gevlogen. De reis naar 'het eiland' is voorspoedig en om 16.00 uur werd de Rehothkerk in Sommelsdijk weer bereikt. De Heere wordt dank gebracht voor de behouden reis en het goede bezoek. Iedereen ging -vol van indrukken- huiswaarts...

Adri van der Laan

adlaan@kpnmail.nl

06-42939915